

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΚΑΙΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΗ

Ταχ. Δ/ση : Μητροπόλεως 43-45 (1ος όροφος)
Τ.Κ. : 105 56, Αθήνα
Πληροφορίες : Γραφείο Διοικητή
Τηλ. : 2160046147
Email : dioikitis.dam@minfin.gr

ΠΡΟΣ:

Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής
Οικονομίας και Οικονομικών

Θέμα: Απάντηση στην υπ' αρ. 2041/06.12.2024 Ερώτηση του Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

Σχετ.: Ερώτηση με αρ. 2041/06.12.2024 με θέμα: «*Η ΝΔ αδιαφορεί για τους ιδιοκτήτες και εργαζόμενους στα φορτηγά μεταφοράς λιγνίτη των λιγνιτικών περιοχών και τους οδηγεί στην ανεργία*»

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων και εστιάζει ειδικότερα σε όσους δραστηριοποιούνται στον τομέα μεταφοράς λιγνίτη των περιοχών Κοζάνης και Φλώρινας, κατοίκους των όμορων περιοχών ιδιοκτήτες και εργαζόμενους σε ελληνικά φορτηγά μεταφοράς λιγνίτη, καθώς και τα μέτρα που έχουν ληφθεί από την ελληνική Κυβέρνηση για τις περιπτώσεις αυτές αλλά και γενικότερα, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της μετάβασης στην πράσινη οικονομία, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Κατά τη διάρκεια της εκπόνησης του Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης¹ το 2020, με τη σταδιακή καταγραφή των κοινωνικοοικονομικών και περιβαλλοντικών συνεπειών που θα επέφερε η πράσινη μετάβαση στις περιοχές με πολυετή και μονόπλευρη εστίαση στη λιγνιτική παραγωγή, σχεδιάστηκε από τη Συντονιστική Επιτροπή ΣΔΑΜ σε συνεργασία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μια δράση πιλοτικού χαρακτήρα στοχευμένη στις τοπικές επιχειρήσεις, προκειμένου να χρηματοδοτηθούν άμεσα επενδυτικά σχέδια προς τη διαφοροποίηση και κατεύθυνση των επιχειρήσεων σε νέες δραστηριότητες με αξιοποίηση της εμπειρίας και τεχνογνωσίας, τη διατήρηση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους ή/και τη δημιουργία νέας ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων και απώτερο σκοπό τη σταδιακή απεξάρτησή τους από τη ΔΕΗ και συνολικά από τις λιγνιτικές δραστηριότητες σε βάθος πενταετίας.

Η δράση απευθύνθηκε σε υφιστάμενες πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις στις Περιφερειακές Ενότητες Κοζάνης και Φλώρινας, καθώς και στον Δήμο Μεγαλόπολης της Περιφερειακής Ενότητας Αρκαδίας και υλοποιείται με Ενδιάμεσο Φορέα τον ΕΦΕΠΑΕ, με απλή

¹ Το Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, εκπονήθηκε το 2020 σε εφαρμογή της Ευρωπαϊκής πολιτικής για μια καθαρή οικονομία ως το 2050 [Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (COM (2019) 640/11.12.2019), το Επενδυτικό Σχέδιο για τη "Βιώσιμη Ευρώπη" της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (COM (2020) 21 final /14.01.2020)] και του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) (ΦΕΚ Β' 4893/31.12.2019). Υιοθετήθηκε από την Κυβέρνηση με την έκδοση της Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου υπ' αρ. 52/23.12.2019 (Α' 213/24.12.2019) η οποία προσδιόρισε τη σύσταση, τη συγκρότηση και τη λειτουργία Κυβερνητικής Επιτροπής για τη Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και του Δήμου Μεγαλόπολης, καθώς και το περιεχόμενό του Σχεδίου.

διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων και άμεση αξιολόγηση αυτών.

Η Δημόσια δαπάνη της δράσης προέρχεται από πόρους του Πράσινου Ταμείου. Ανήλθε συνολικά σε 13.570.981 € με αντιστοιχη κατανομή για επενδύσεις στις περιοχές Π.Ε. Κοζάνης και Φλώρινας, ως εξής:

- ✓ Επιχειρήσεις Εργολάβοι Ομίλου ΔΕΗ Α.Ε.: 6.369.206 €
- ✓ Επιχειρήσεις Υπεργολάβοι Ομίλου ΔΕΗ Α.Ε.: 5.112.764 €

Η πορεία υλοποίησης της δράσης με στοιχεία Νοεμβρίου 2024, παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

Ποσά σε €

Γεωγραφική περιοχή	Ιδιότητα (Εργολάβοι/Υπεργολάβοι)	Συνολικές εντάξεις (αριθμός)	Δημόσια δαπάνη	Συνολικός π/υ ενταγμένων έργων	Έργα που υλοποιούνται (αριθμός)	Εκταμιεύσεις Δημόσιας δαπάνης	Συνολικός π/υ εκταμιεύσεων
Κοζάνης	Εργολάβοι	38	5.163.869	6.454.836	55	5.726.936	7.158.670
	Υπεργολάβοι	25	3.405.840	4.257.300			
Σύνολο ΠΕ Κοζάνης		63	8.569.709	10.712.136			
Φλώρινας	Εργολάβοι	3	479.824	599.780			
	Υπεργολάβοι	6	619.880	774.850			
Σύνολο ΠΕ Φλώρινας		9	1.099.704	1.374.630			
ΣΥΝΟΛΟ		72	9.669.413	12.086.766		5.726.936	7.158.670

Με την έγκριση του Προγράμματος Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2021-2027 (ΠΔΑΜ) από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον 6ο/2022 ξεκίνησε η εξειδίκευση και ενεργοποίηση δράσεων προς φορείς, επιχειρήσεις και κατοίκους των συγκεκριμένων περιοχών.

Ειδικότερα για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας η ενεργοποίηση του Προγράμματος είναι η ακόλουθη:

Προγραμματικοί πόροι	1.026.688.743,00 €
Εξειδίκευση	664.854.516,98 €
Προσκλήσεις	548.054.517,00 €
Εντάξεις	236.139.779,35 €
Νομικές Δεσμεύσεις	129.880.437,26 €

Στο πλαίσιο του ΠΔΑΜ 2021-2027 έχουν ήδη εκδοθεί **προσκλήσεις κρατικών ενισχύσεων επιχειρηματικότητας** που αφορούν στις ηπειρωτικές περιοχές των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης (Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και Μεγαλόπολης της Περιφέρειας Πελοποννήσου) για όλα μεγέθη των επιχειρήσεων συνολικής δημόσιας δαπάνης 330 εκατ. ευρώ εκ των οποίων:

— **Δράσεις επιχειρηματικότητας με καθεστώς de minimis (2 δράσεις)**

Συνολικά κατατέθηκαν 840 αιτήσεις χρηματοδότησης συνολικής δημόσιας δαπάνης 50,6 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 619 στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας. Από τις επενδύσεις αναμένεται να δημιουργηθούν περίπου 660 νέες θέσεις εργασίας στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, εκ των οποίων 472 στις Π.Ε. Κοζάνης και Φλώρινας.

Στοιχεία των ενταγμένων επιχειρήσεων δίνονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Γεωγραφική περιοχή	Διαθέσιμη Δημόσια Χρηματοδότηση Πρόσκλησης	Αριθμός εγκεκριμένων αιτήσεων	Δημόσια Δαπάνη (€)	Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός (€)	Συνολικός Προϋπολογισμός (€)
1. Ενίσχυση Υφιστάμενων Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων					
Κοζάνης	6.300.000	191	11.410.196,71	16.300.283,04	16.338.476,80
Φλώρινας	6.300.000	44	2.623.169,09	3.747.384,95	3.765.077,92
ΣΥΝΟΛΟ	12.600.000	235	14.033.365,80	20.047.667,99	20.103.554,72
2. Ίδρυση Επιχειρήσεων & Ενίσχυση Νέων Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων					
Κοζάνης	4.200.000	113	6.356.934,28	9.081.335,81	9.085.545,81
Φλώρινας	4.200.000	35	1.987.550,73	2.839.358,57	2.856.603,85
ΣΥΝΟΛΟ	8.400.000	148	8.344.485,01	11.920.694,38	11.942.149,66
Γενικό Άθροισμα	21.000.000	383	22.377.850,81	31.968.362,37	32.045.704,38

— **Δράσεις επιχειρηματικότητας με βάση τον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό**

α. Επενδυτικά σχέδια μεγάλων επιχειρήσεων (2 δράσεις)

Το ΠΔΑΜ είναι το μοναδικό συγχρηματοδοτούμενο **Πρόγραμμα του ΕΣΠΑ, που δύναται να ενισχύσει επενδυτικά σχέδια μεγάλων επιχειρήσεων**, με βασικούς άξονες την καινοτομία και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό και στις σχετικές προσκλήσεις που εκδόθηκαν, συνολικά πέντε μεγάλες επιχειρήσεις, υπέβαλαν επενδυτικά σχέδια και εγκρίθηκαν στην Δυτική Μακεδονία ύψους άνω των 72 εκατ. ευρώ.

Παρακάτω παρατίθενται τα στοιχεία των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (Π.Ε. Κοζάνης και Φλώρινας), από τις οποίες αναμένεται να δημιουργηθούν περίπου 360 νέες θέσεις εργασίας:

Γεωγραφική περιοχή	Διαθέσιμη Δημόσια Χρηματοδότηση Πρόσκλησης	Αριθμός εγκεκριμένων αιτήσεων	Δημόσια Δαπάνη (€)	Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός (€)	Συνολικός Προϋπολογισμός (€)
1. Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων υφιστάμενων μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης					
Κοζάνης	31.500.000	1	19.275.623,79	38.718.741,20	44.074.357,83
Φλώρινας		2	16.827.337,03	33.691.174,10	33.693.223,67
ΣΥΝΟΛΟ	31.500.000	3	36.102.960,82	72.409.915,30	77.767.581,50
2. Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης					
Κοζάνης	31.500.000	1	8.666.009,02	17.440.218,04	17.440.218,04
Φλώρινας		1	15.766.000,00	31.532.000,00	31.532.000,00
ΣΥΝΟΛΟ	31.500.000		24.432.009,02	48.972.218,04	48.972.218,04
Γενικό Άθροισμα	63.000.000	5	60.534.969,84	121.382.133,34	126.739.799,54

β. Επενδυτικά σχέδια ενίσχυσης ΜμΕ (2 δράσεις)

Αναφορικά με τις ΜμΕ, αναμένεται να ανακοινωθούν τις προσεχείς ημέρες τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων που έχουν υποβληθεί σε συνέχεια των σχετικών προσκλήσεων. Ήδη ολοκληρώθηκε η αξιολόγηση των προτάσεων των γεωγραφικών περιοχών Γρεβενών και Καστοριάς).

Τα συνολικά στοιχεία των επενδυτικών προτάσεων που υποβλήθηκαν ειδικότερα για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί. Από την υλοποίηση των σχετικών επενδυτικών σχεδίων σύμφωνα με τα στοιχεία υποβολών, αναμένεται να δημιουργηθούν περίπου 1.200 νέες θέσεις εργασίας.

Γεωγραφική περιοχή Δυτικής Μακεδονίας	Διαθέσιμη Δημόσια Χρηματοδότηση Πρόσκλησης	Αριθμός αιτήσεων που υποβλήθηκαν	Αιτούμενη Δημόσια Δαπάνη (€)
1. Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων υφιστάμενων ΜΜΕ επιχειρήσεων που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης			
ΣΥΝΟΛΟ	45.500.000	35	99.384.667
2. Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων νέων και υπό σύσταση ΜΜΕ επιχειρήσεων που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης			
ΣΥΝΟΛΟ	45.500.000	62	150.065.164
Γενικό Αθροισμα	91.000.000	97	249.449.831

Σημειώνεται ότι, οι θέσεις εργασίας που θα δημιουργηθούν από την υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων αναμένεται να είναι πολλαπλάσιες όσων έχουν προαναφερθεί, καθώς θέσεις εργασίας δημιουργούνται και κατά τη διάρκεια κατασκευής των έργων.

Το Πρόγραμμα ΔΑΜ εστιάζει στην **ενίσχυση των εργαζομένων** προετοιμάζοντας το ανθρώπινο δυναμικό επενδύοντας στη διαφοροποίηση και ανάπτυξη των δεξιοτήτων του, πλέον των δράσεων επιχειρηματικότητας.

Πρόσφατα το εκδόθηκε πρόσκληση προς τη ΔΥΠΑ με ειδικότερη στόχευση στους εργαζόμενους των τομέων επιχειρηματικότητας που πλήττονται, με θέμα: «*Ειδικό Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση ανέργων, πρώην εργαζομένων στις επιχειρήσεις που επλήγησαν λόγω της απολιγνιτοποίησης στα ΕΣΔΙΜ Δυτικής Μακεδονίας και Μεγαλόπολης*», συνολικού π/υ 10.730.000 €.

Στόχος της δράσης είναι η αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων στην απασχόληση, με δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Επιδιώκεται η δημιουργία 1000 νέων θέσεων εργασίας, πλήρους απασχόλησης με την πρόσληψη ανέργων, εγγεγραμμένων στο μητρώο ανέργων της ΔΥΠΑ, από επιχειρήσεις περιοχών των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης Περιφέρειας της Δυτικής Μακεδονίας και Μεγαλόπολης (και όμορων Δήμων Τρίπολης, Οιχαλίας, Γορτυνίας), που επλήγησαν από τις επιπτώσεις της απολιγνιτοποίησης.

Η δράση απευθύνεται σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και γενικά εργοδότες του ιδιωτικού τομέα που ασκούν τακτική οικονομική δραστηριότητα και δραστηριοποιούνται στις παραπάνω επιλέξιμες περιοχές. Η επιχορήγηση ανά θέση ανέρχεται σε ποσό που θα συνδέεται με ποσοστό % της κλίμακας μοναδιαίου κόστους -unit cost ήτοι 1.118 ευρώ μηνιαίως και ανέρχεται στο ποσό των 782,60 ευρώ (ποσοστό 70% επί του unit cost) και στο ποσό των 1.118 ευρώ (ποσοστό 100% επί του unit cost) ανάλογα με την κατηγορία ανέργου.

Την αυξημένη επιχορήγηση λαμβάνουν επιχειρήσεις που θα προσλάβουν ανέργους που είχαν απασχοληθεί οποιοδήποτε χρονικό διάστημα πριν την υπόδειξη τους από την Υπηρεσία (ΚΠΑ2) της ΔΥΠΑ και δραστηριοποιούνταν στους παρακάτω τομείς:

Παρακάμζοντες τομείς:

- ✓ βασικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης λιγνίτη,
- ✓ δραστηριότητες συμβατικής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και δραστηριότητες συλλογής, επεξεργασίας και διαχείρισης εξορυκτικών αποβλήτων και εξυγίανσης.

Μετασχηματιζόμενοι τομείς:

- ✓ δραστηριότητες διανομής και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας,
- ✓ υποστηρικτικές δραστηριότητες για την παραγωγή και προμήθεια πρώτων υλών, μηχανημάτων, οχημάτων και ανταλλακτικών που σχετίζονται με λιγνιτική δραστηριότητα και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σε μονάδες λιγνίτη,

- ✓ κατασκευή και εμπορία μεταλλικών προϊόντων, μηχανημάτων και εξοπλισμού • κατασκευή ελαστικών και πλαστικών προϊόντων
- ✓ δραστηριότητες στον τομέα των μεταφορών
- ✓ επισκευή μηχανημάτων και βαρέων φορτηγών
- ✓ εξειδικευμένες κατασκευαστικές εργασίες.

Η Ειδική Υπηρεσία ΔΑΜ και η Διαχειριστική Αρχή του ΠΔΑΜ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, με κατάλληλες ενέργειες αξιοποιούν κάθε δυνατότητα και πηγή χρηματοδότησης που προκύπτει τόσο από εθνικούς όσο και ευρωπαϊκούς πόρους για την ουσιαστική και δομημένη υποστήριξη των τοπικών φορέων και κοινωνιών και την συντονισμένη αντιμετώπιση των προκλήσεων που δημιουργούνται από την αναδιάρθρωση του παραγωγικού μοντέλου.

**Με εκτίμηση
Ο Διοικητής της ΕΥ ΔΑΜ**

Πελοπίδας Καλλίρης